

Monitorizarea mass-media în campania electorală pentru alegerile locale generale

Raport Nr. 4
17 –27 mai 2007ⁱ

Proiectul este finanțat de către Fundația Eurasia,
cu resursele Agenției Suedeze pentru Cooperare și Dezvoltare Internațională (Sida/Asdi) și Agenției
Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID),
Fondul Național pentru Democrație, SUA și Misiunea OSCE în Republica Moldova.

Opiniile exprimate în această publicație aparțin autorilor și nu reflectă neapărat poziția
finanțatorilor.

Publicarea acestui raport este posibilă datorită sprijinului financiar acordat de poporul
american prin Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID). Opiniile
exprimate în acest document aparțin autorilor și nu reflectă neapărat poziția USAID sau a
guvernului american.

1. Date generale

1.1 Obiectivul proiectului: monitorizarea și informarea opiniei publice referitor la comportamentul mass-media în perioada electorală pentru alegerile locale generale din Republica Moldova.

1.2 Perioada de monitorizare – 10 aprilie 2007 – 17 iunie 2007 – cuprinde campania electorală cu două tururi de scrutin.

1.3 Criteriile de selectare a instituțiilor mass-media supuse monitorizării:

- forma de proprietate (publică și privată)
- audiența/impactul
- limba difuzării

1.4 Mass-media monitorizate:

TV

Moldova 1, PRO TV, NIT, Euro TV Chișinău, TV 7, N 4

Radio

Radio Moldova, Antena C, Vocea Basarabiei, Russkoe Radio

Presa scrisă

Moldova Suverană, Nezasissimaia Moldova, Săptămîna, Flux, Moldavskie vedomosti, Jurnal de Chișinău, Timpul de dimineață, Komsomolskaia pravda

Unghiul, Căușenii, SP (Bălți), Golos Bălți, Vesti Gagauzii, Realitatea (Soroca), Observatorul de Nord (Soroca), Farul Nistean (Rezina)

1.5 Orarul monitorizării

TV

Luni-vineri

06:30 – 09:00 și 17:00 – 22:30

Sâmbătă-duminică

06:30 – 22:30

Radio

Luni-duminică

06:00 – 24:00

1.6. Echipa

Proiectul este realizat de Asociația Presei Independente și Centrul Independent de Jurnalism în parteneriat cu Institutul de Marketing și Sondaje IMAS-INC Chișinău.

2. Cadrul metodologic

Metodologia monitorizării a fost elaborată de Oxford Media Research pentru proiectele de monitorizare ale Organizației Internaționale Campania Globală pentru Libertatea de Exprimare “Articolul 19”. Caracteristicile acestei metodologii sunt următoarele: 1) folosirea unui spectru larg de indicatori cantitativi, inclusiv tipul, durata, tematica mediatizării, sursele știrilor, frecvența și durata aparițiilor anumitor persoane în buletinele de știri. 2) componenta calitativă mai dezvoltată decât în alte metodologii, stabilindu-se părtinirea postului monitorizat în reflectarea evenimentelor. Fiecare știre sau opinie este supusă unei evaluări de conținut și de context, pentru a determina dacă sunt favorabile sau defavorabile unui sau altui partid /unei sau altei formațiuni politice. Un conținut și/sau un context al știrii pozitiv ori negativ nu indică neapărat tendențiozitatea sau partizanatul postului care difuzează știrea. E posibil ca știrea să favorizeze sau să defavorizeze pe unul dintre subiecți, și, cu toate acestea, să fie echidistantă și corectă din punct de vedere profesional. Numai dacă există tendința, pe o anumită perioadă de timp, ca unul dintre subiecți să fie favorizat sau defavorizat, atunci se poate spune că e vorba despre un dezechilibru.

3. Concluzii generale

CONCLUZII GENERALE

În perioada 17-27 mai 2007, în mass-media se atestă o creștere a volumului de știri favorizante pentru partidul de guvernământ, difuzate de posturile publice *TV Moldova 1*, *Radio Moldova* și de posturile private *NIT* și *Antena C*. Aceasta se explică prin intensificarea acțiunilor și declarațiilor de natură electorală ale guvernării, pe care le mediatizează posturile respective. Un slab impuls pozitiv l-a avut avertizarea CCA privind parțialitatea și lipsa de pluralism la *Moldova 1* și *NIT*, așa încât a fost posibilă difuzarea de către *TV Moldova 1* a deciziei CEC referitor la utilizarea de către Marian Lupu a funcției sale în scopul promovării candidaților PCRM. Ca și în perioadele precedente, activitatea și declarațiile partidelor de opoziție nu sunt reflectate în buletinele de știri ale acestor posturi, iar forma de organizare a dezbaterilor nu a evoluat, împiedicând de fapt schimbul de opinii, polemica.

Postul *N4* se afirmă pe aceeași poziție de prezentare a realității într-un mod care să nu prejudicieze imaginea partidului de guvernământ și șansele electorale ale acestuia. *Euro TV* s-a postat de partea PPCD în disputa cu PCRM asupra Pieței Marii Adunări Naționale și a reflectat acțiunile cu tentă electorală ale PPCD în campania de sprijinire a președintelui României Traian Băsescu.

Vocea Basarabiei, *PRO TV*, *TV 7* au fost posturile care au oferit acces formațiunilor de opoziție și au prezentat unele știri din unghiuri critice. *Russkoe Radio* a demonstrat o atitudine de implicare slabă în campania electorală, iar în ultimele zile - o ușoară înclinare de a favoriza indirect PCRM.

Și în presa scrisă nu se înregistrează schimbări majore în modul de reflectare a campaniei electorale, publicațiile ex-guvernamentale și cele publice locale continuând să mediatizeze pe larg acțiunile cu tentă electorală ale administrației publice centrale și locale, și să atace – unele dintre ele – candidații din opoziție. Ca și în perioada precedentă, în majoritatea ziarelor private au prevalat articole critice la adresa guvernării comuniste și publicitatea în folosul partidelor de opoziție. *Flux*-ul a favorizat PPCD-ul, *Moldavskie vedomosti* – PPR, *Săptămîna* – AMN, iar *Jurnal de Chișinău* a publicat un

material favorizant pentru Vladimir Filat, candidatul PD. Câteva publicații private – *Săptămîna*, *Observatorul de Nord* (Soroca), *Unghiul* (Ungheni) și *SP* (Bălți) au redus volumul materialelor critice la adresa puterii, mărind în schimb spațiul dedicat publicității electorale.

4. Datele monitorizării

4.1 Radio și TV

4.1.1 Candidații, partidele favorizate sau defavorizate, direct sau indirect, în știri, emisiunile de opinii și dezbateri - frecvența

Ca și în perioada precedentă, *Moldova 1*, *NIT*, *Radio Moldova* și *Antena C* au prezentat diverse evenimente cu implicații electorale, la care au participat conducerea de vârf a Republicii Moldova: Voronin participă la ziua orașului Bălți și vorbește despre schimbările pozitive din ultimii ani, apoi - la redeschiderea stadionului din Orhei, renovat cu ajutorul financiar al Guvernului, la dezvelirea unui monument în memoria ostașilor căzuți în Afganistan, monument care a fost construit „datorită președintelui Voronin”, la deschiderea unui muzeu din satul Doroțcaia, iarăși datorat „patronajului” lui V. Voronin. Tot în această perioadă a fost începută cu participarea președintelui Voronin construcția căii ferate Cahul - Giurgiulești (nu s-a spus însă despre ce cred ecologiștii despre acest proiect), și, tot cu participarea președintelui RM a fost dată în exploatare, la Chișinău, o nouă linie de troleibuz (fără să se menționeze că acolo mai e de lucrat). În data de 25 mai, *NIT* și-a informat audiența că, de când Vladimir Voronin a devenit președinte, lucrurile s-au schimbat în bine și că în ziua lui de naștere el se află la lucru... Premierul Tarlev, la rândul său, a promis majorarea, de trei ori, a salariilor bugetarilor, către 2009, extinderea suprafețelor irigate, ajutor tutunarilor, luptă cu corupția, în cadrul unei întâlniri cu Alianța Anticorupție....

Moldova 1 a pus pe post avertizarea CCA privind parțialitatea și lipsa de pluralism în buletinele *Moldova 1* și *NIT*, precum și despre faptul că spicherului Marian Lupu i s-a recomandat prin decizia CEC să nu-și folosească funcția în scopurile electorale ale PCRM. AMN a fost defavorizat, difuzându-se știrea că ex-deputatul AMN Vasile Colța a fost condamnat la 5 ani de închisoare, cu suspendarea pedepsei până în 2009. PPCD a fost favorizat la *Moldova 1*, prin știrea că Curtea Supremă de Justiție i-a dat câștig de cauză în disputa cu PCRM asupra Pieței Marii Adunări Naționale.

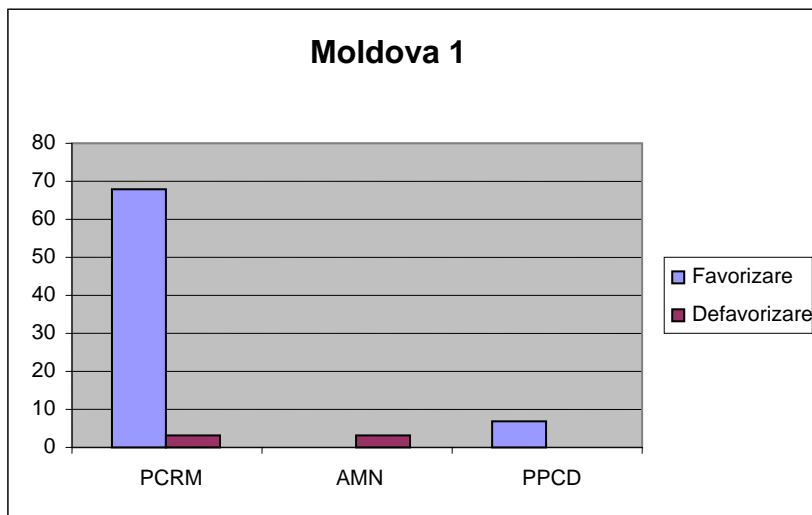
N4 a difuzat mai multe știri favorabile PCRM (cum ar fi cea despre începutul modernizării grădinițelor de copii), dar și unele defavorizante, cum ar fi cea privind folosirea de către spicherul Marian Lupu a postului său în scopuri electorale și despre starea proastă a zonelor de agrement.

Euro TV a favorizat aproape în egală măsură PCRM și PPCD, dar a difuzat mai multe știri defavorizante pentru PCRM. Atitudine aparte pentru PPCD s-a manifestat în perioada referendumului privind suspendarea președintelui României Traian Băsescu, când liderul PPCD a organizat o manifestație cu tentă electorală, și în mediatizarea disputei dintre PPCD și PCRM asupra Pieței Marii Adunări Naționale.

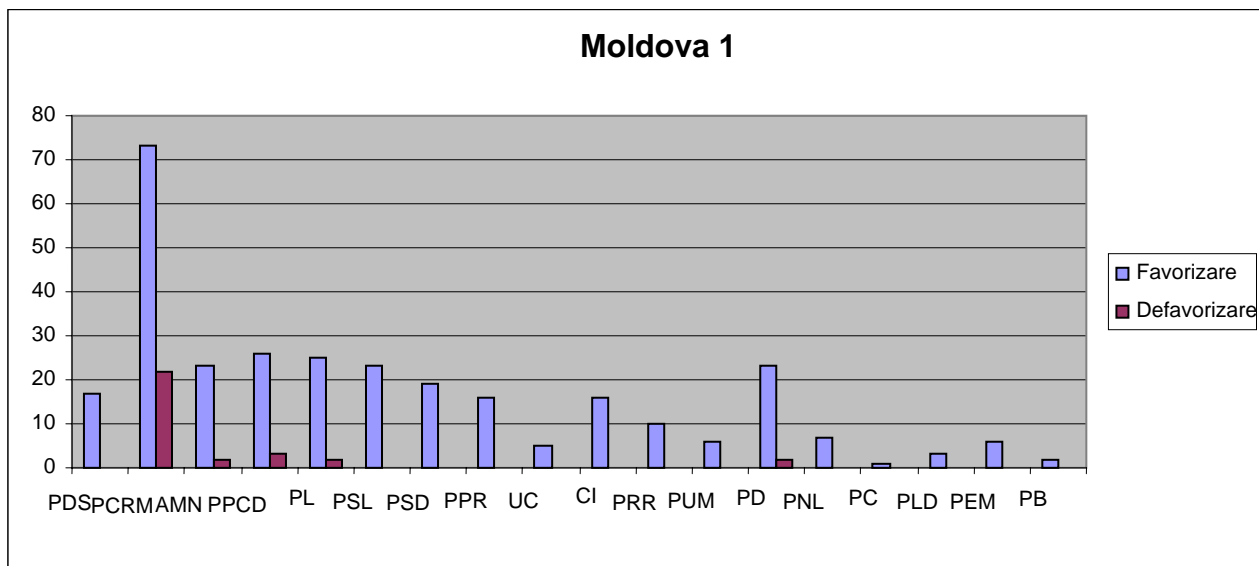
Russkoe Radio a difuzat mai multe știri favorabile PCRM, în special despre acțiunile de binefacere a Uniunii Tineretului Comunist, decât defavorabile. Au fost defavorizați PPCD (disputa cu PCRM) și PSL (comunicat de presă al Parlamentului, care infirmă declarațiile liderului PSL privind folosirea de către Marian Lupu a resurselor administrative ale Parlamentului în campania electorală de partea PCRM).

Știrile defavorabile PCRM au prevalat la *Vocea Basarabiei*, *PRO TV* și *TV7*. *PRO TV* a abordat problema locuințelor, *TV 7* a remarcat faptul că linia de troleibuz se dă în exploatare înainte de încheierea lucrărilor, *Vocea Basarabiei* a pus pe post opinia negativă a ecologiștilor privind construcția căii ferate Cahul – Giurgiulești. În continuare, posturile respective au mediatizat protestul comercianților deținători de patente. *Vocea Basarabiei* a difuzat știri defavorabile pentru AMN, PPCD, PSL, PD. *PRO TV* a pus pe post știri care au defavorizat PPCD, PD, iar *TV 7* – AMN și PPCD.

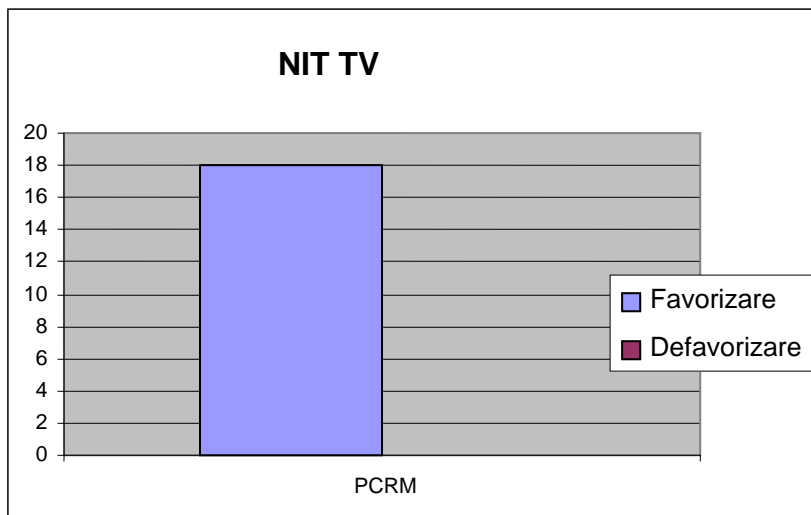
Favorizări și defavorizări în cadrul buletinelor de știri la postul *Moldova 1*

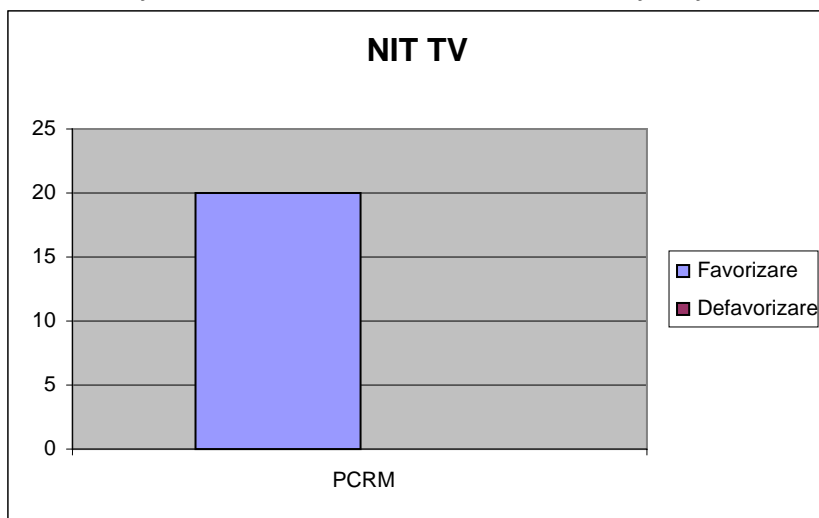
Favorizări și defavorizări în cadrul buletinelor de știri, emisiunilor de opinie și dezbateri la postul *Moldova 1*

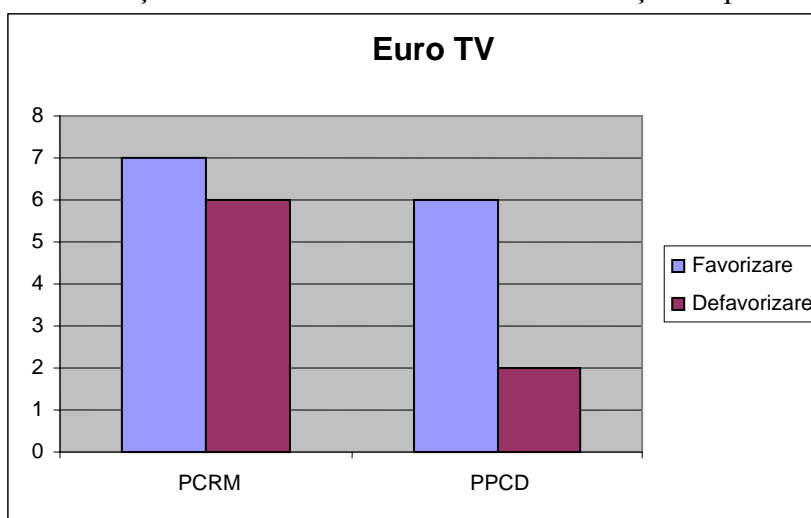
Favorizări și defavorizări în cadrul buletinelor de știri la postul *NIT*

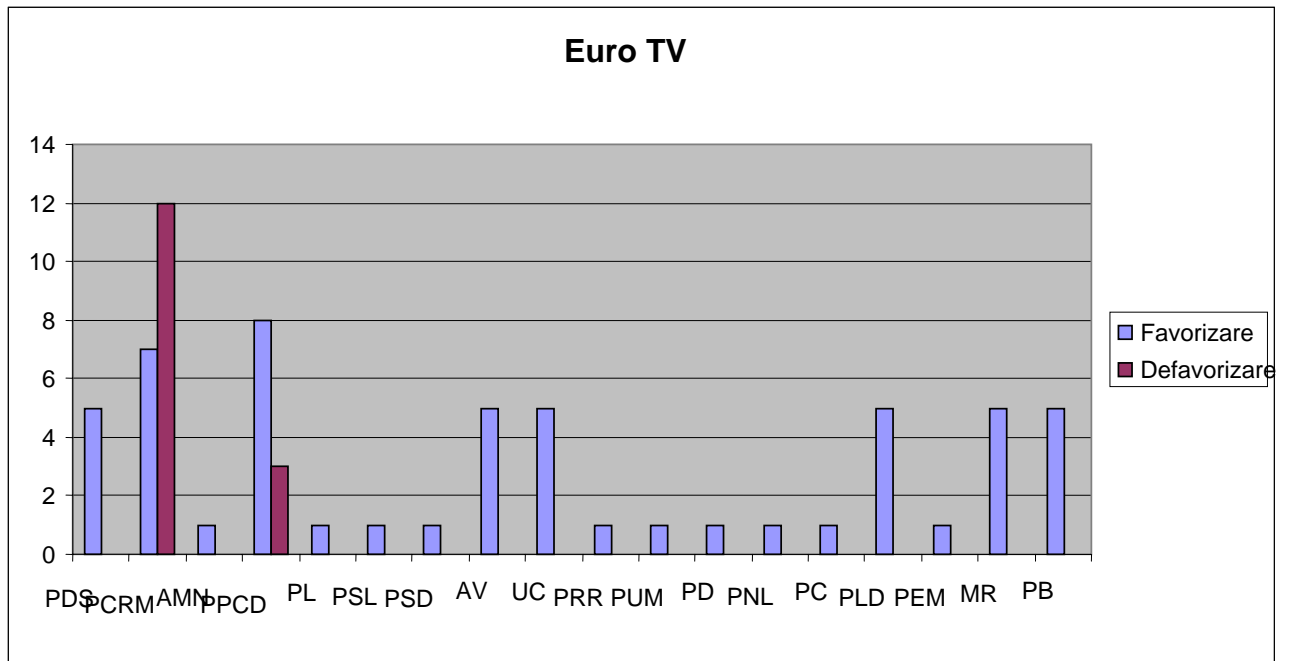
Favorizări și defavorizări în cadrul buletinelor de știri și emisiunilor de opinii la postul *NIT*

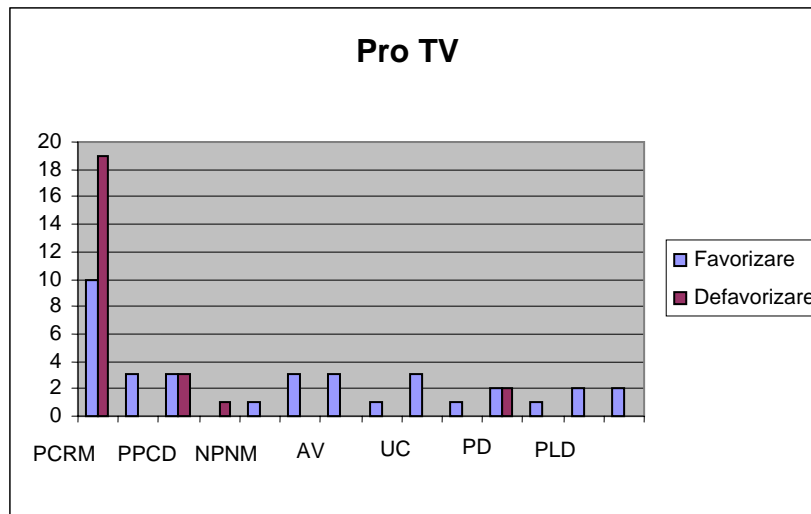
Favorizări și defavorizări în cadrul buletinelor de știri la postul *Euro TV Chișinău*

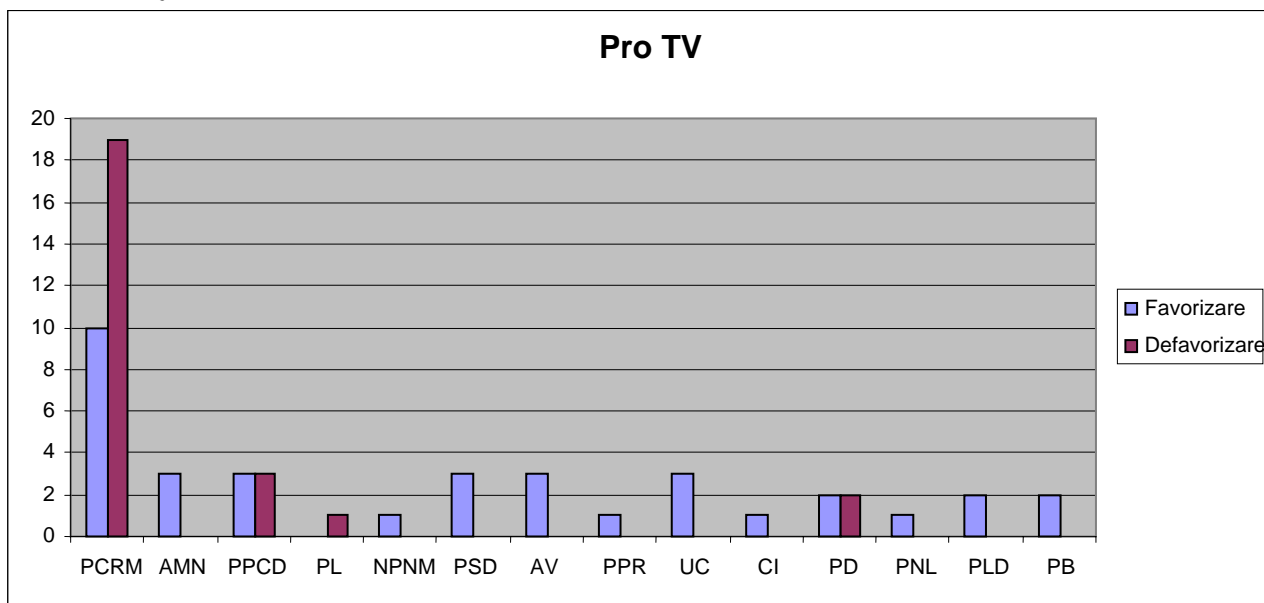
Favorizări și defavorizări în cadrul buletinelor de știri, emisiunilor de opinii și dezbaterilor la postul *Euro TV Chișinău*

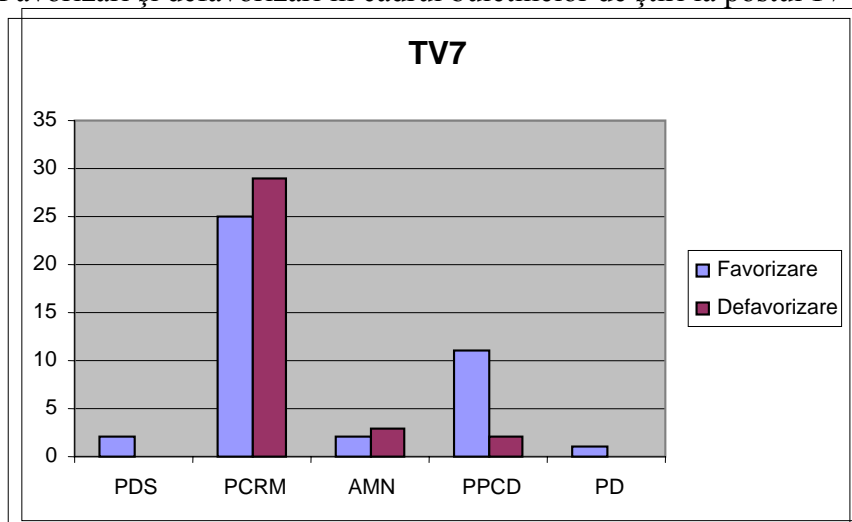
Favorizări și defavorizări în cadrul buletinelor de știri la postul *PRO TV Chișinău*

Favorizări și defavorizări în cadrul buletinelor de știri, emisiunilor de opinii și dezbaterilor la postul *PRO TV Chișinău*

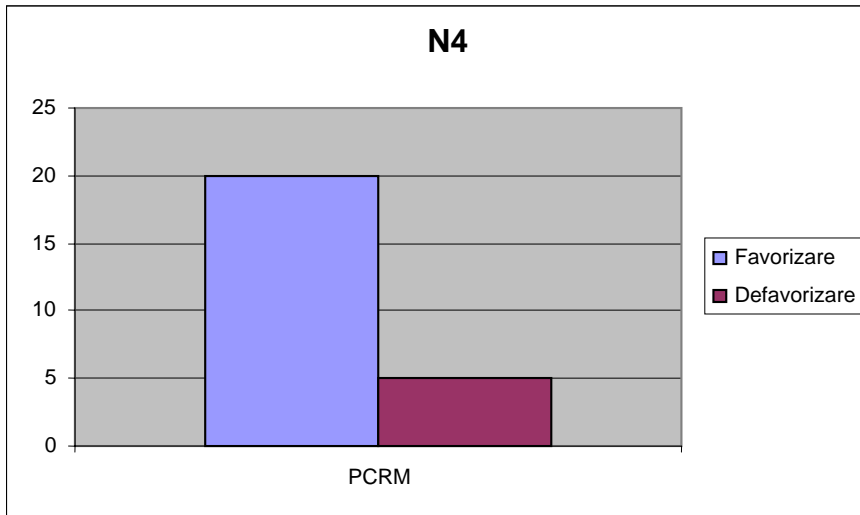

Favorizări și defavorizări în cadrul buletinelor de știri la postul *TV 7*

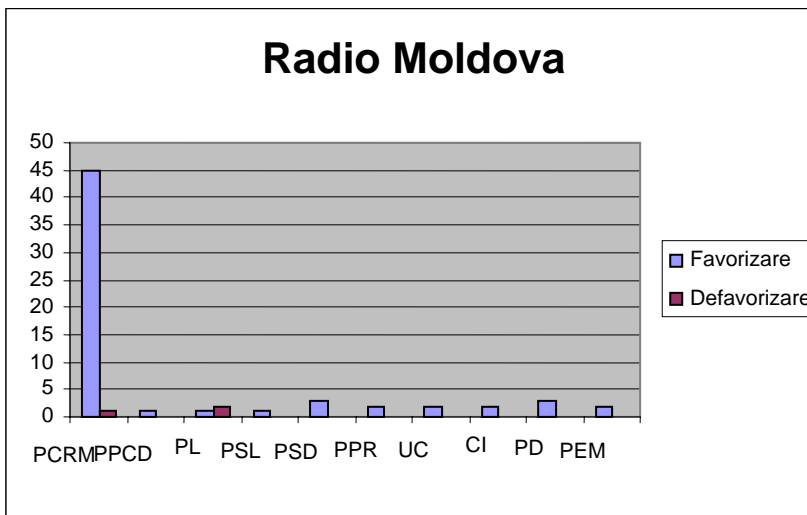

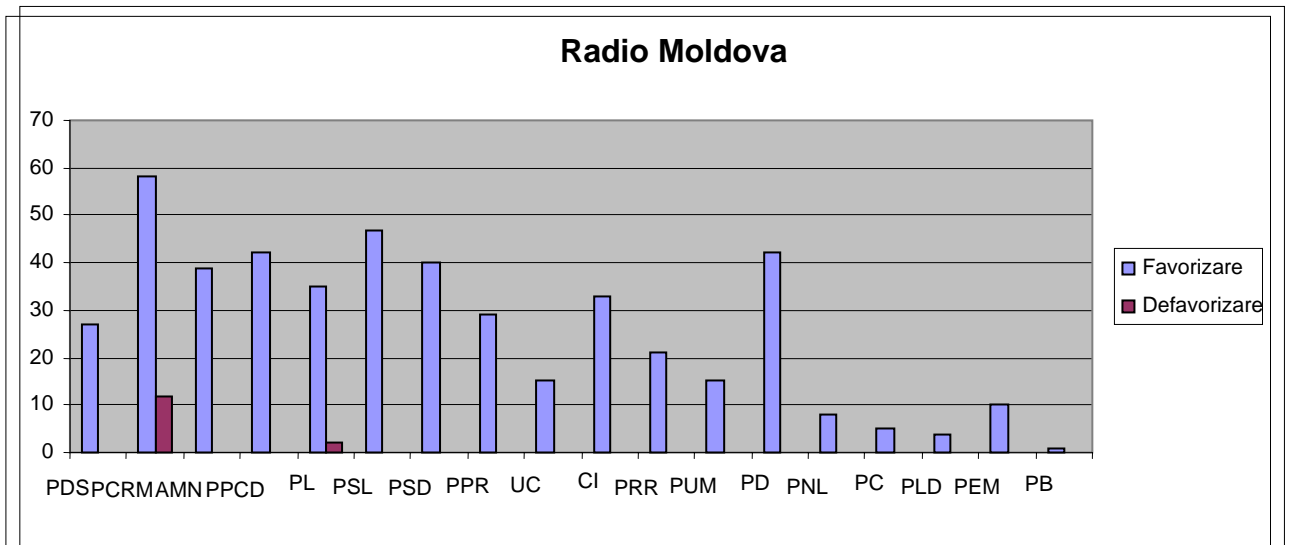
Favorizări și defavorizări în cadrul buletinelor de știri la postul *N4*

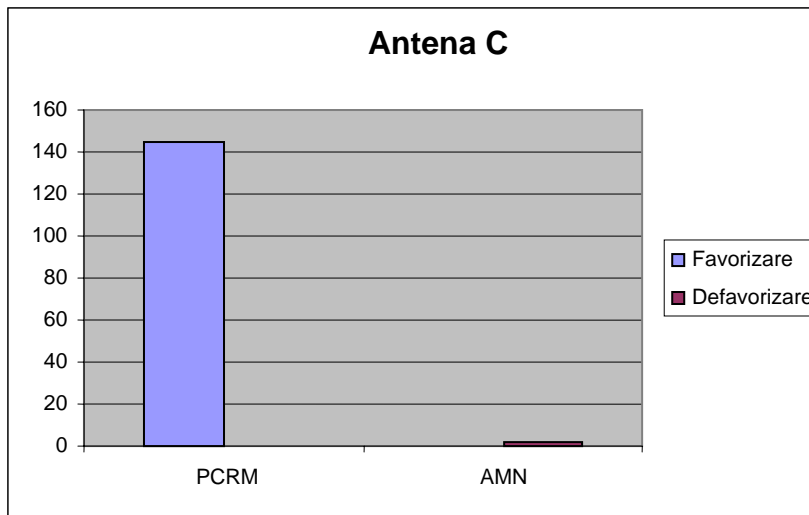
Favorizări și defavorizări în cadrul buletinelor de știri la postul *Radio Moldova*

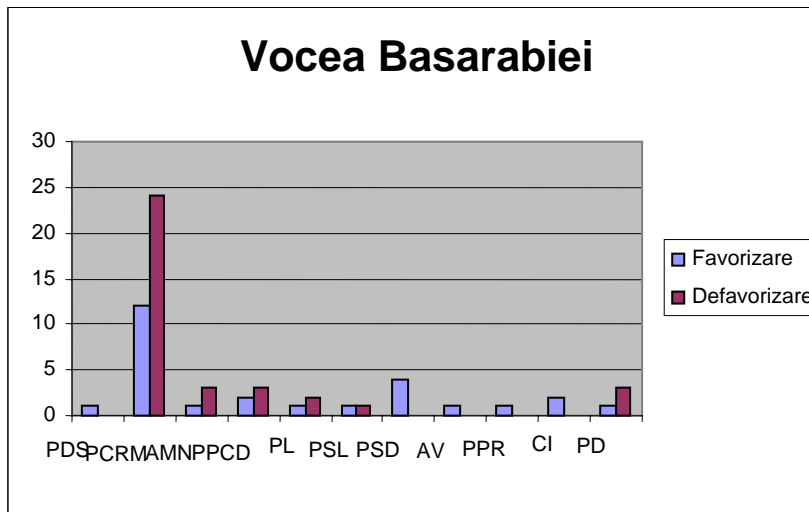
Favorizări și defavorizări în cadrul buletinelor de știri, emisiunilor de opinii și dezbaterilor la postul *Radio Moldova*

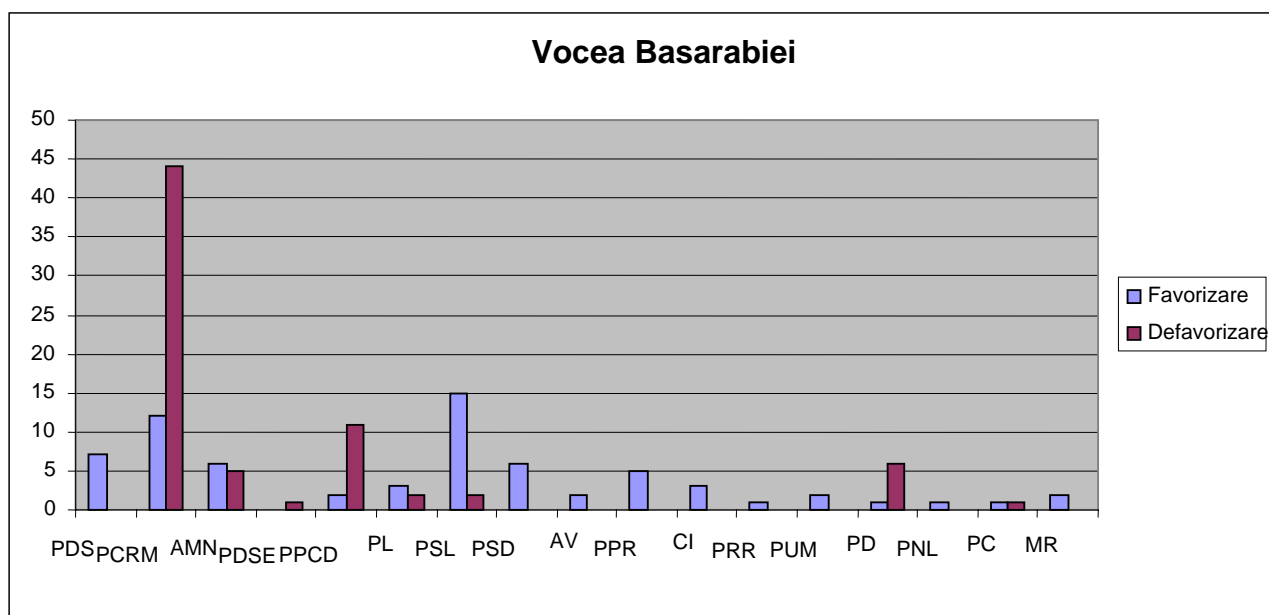
Favorizări și defavorizări în cadrul buletinelor de știri la postul *Antena C*

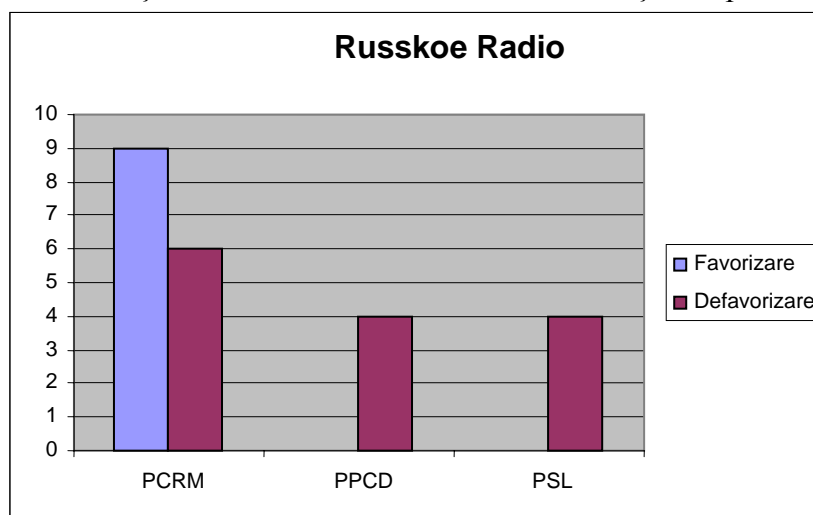
Favorizări și defavorizări în cadrul buletinelor de știri la postul *Vocea Basarabiei*

Favorizări și defavorizări în cadrul buletinelor de știri, emisiunilor de opinii și dezbaterilor la postul *Vocea Basarabiei*

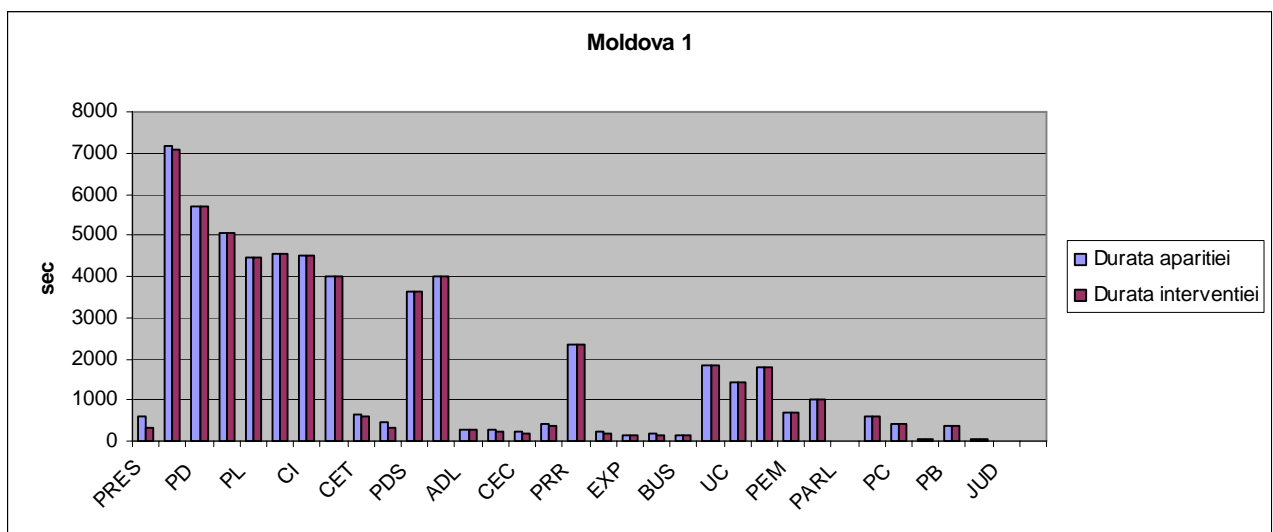
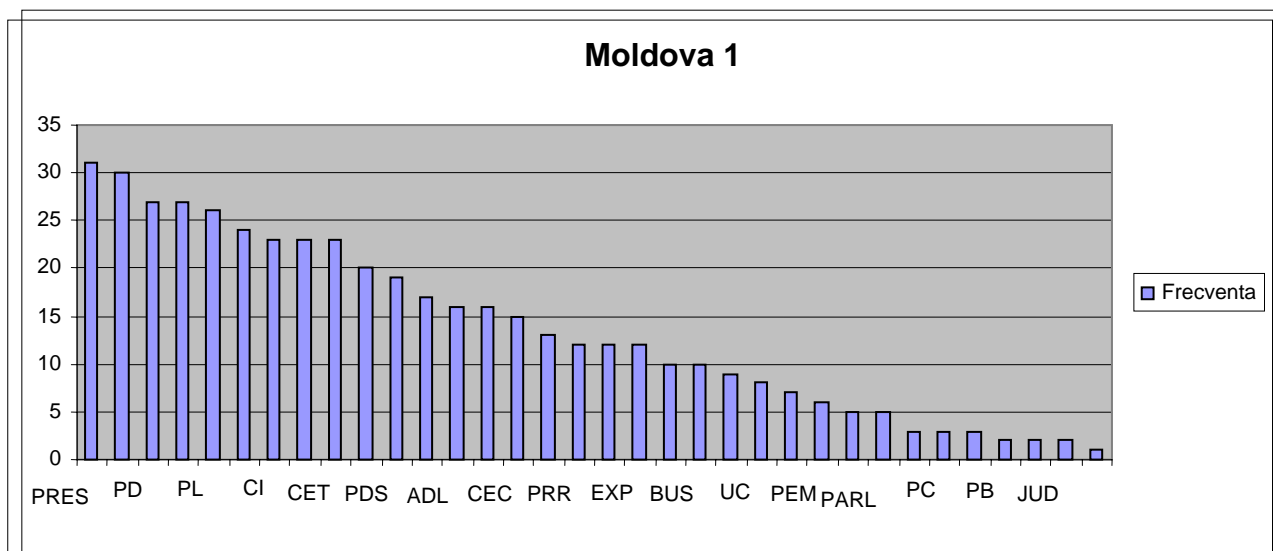

Favorizări și defavorizări în cadrul buletinelor de știri la postul *Russkoe Radio*

4.1.2 Frecvența surselor, apariții la TV, intervenții directe în știri și emisiuni cu implicații electorale, directe sau indirecte

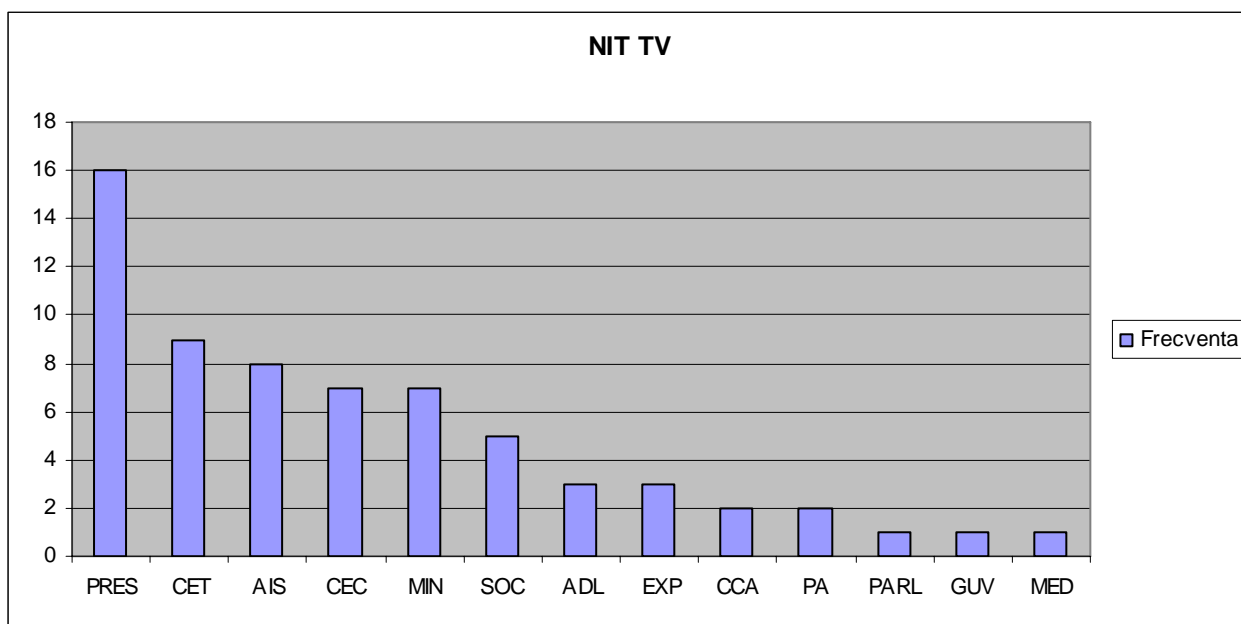
Președinția, cetățenii, guvernul, CEC, ONG, APL au fost în continuare cele mai frecvente surse ale știrilor cu implicații electorale difuzate de *Moldova 1*. Cele mai lungi durate ale aparițiilor pe ecran le înregistrează reprezentanții partidelor politice, - PDS, PSL, AMN, PPCD, PSDM, PCR, ș.a. - prin participarea la dezbaterile organizate de postul în cauză.

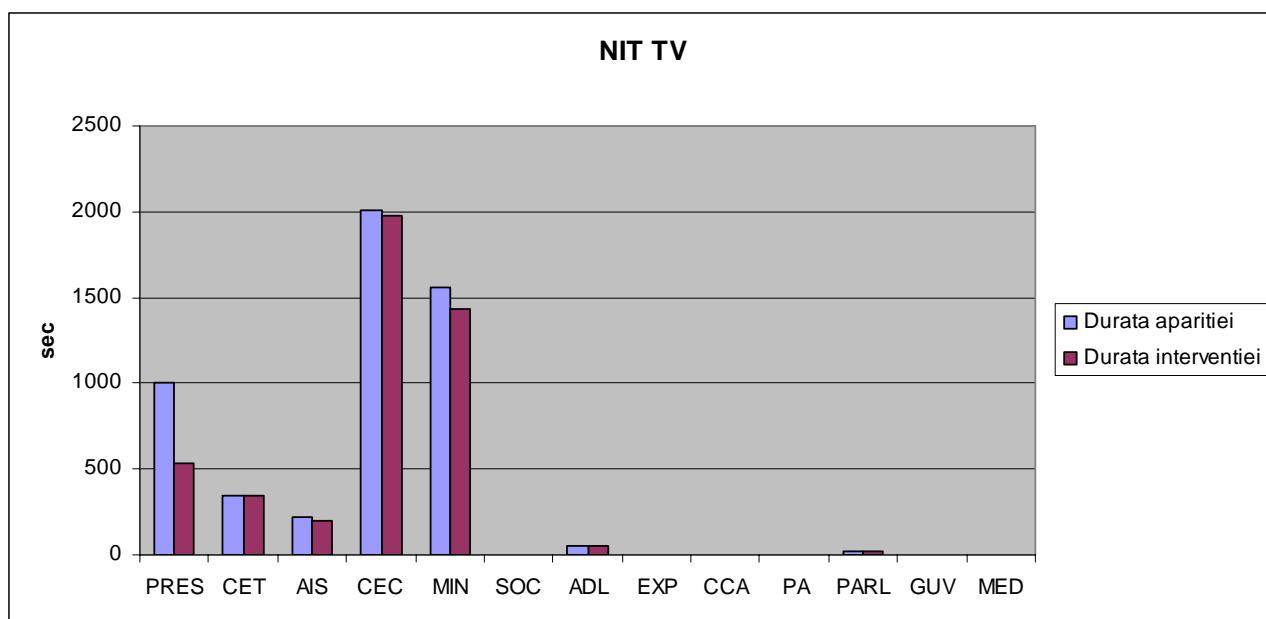

Sursa informației	cod	Frecventa	Durata aparitiei, sec	Durata interventiei, sec
Presedintele, presedintia	PRES	31	585	344
Partidul Popular Crestin Democrat	PPCD	30	7190	7064
Partidul Democrat din Moldova	PD	27	5712	5712
Partidul Social Liberal	PSL	27	5037	5037
Partidul Liberal	PL	26	4455	4455
Partidul Social-Democrat din Moldova	PSD	24	4567	4567
Candidat Independent	CI	23	4495	4495
Partidul "Alianta "Moldova Noastra""	AMN	23	3997	3997
Cetateni	CET	23	631	603
Primul Ministru, oficialitati guvernamentale	GUV	20	477	334
Partidul Dreptatii Sociale	PDS	19	3654	3654
Partidul Popular Republican din Moldova	PPR	17	4007	4007
Administratia publica locala	APL	16	274	262
Societatea civila - ONG-uri	SOC	16	257	212
Comisia Electorala Centrala si locala	CEC	15	225	182
Ministri	MIN	13	406	362
PRR	PRR	12	2334	2334
Alte institutii de stat	AIS	12	215	177

Experti(straini si locali)	EXP	12	142	142
Consiliul Coordonator al Audiovizualului	CCA	10	174	130
Business, agenti economici, oameni de afaceri, patronat	BUS	10	127	127
Partidul Umanist	PUM	9	1840	1840
Uniuna Centrista din Moldova	UC	8	1443	1443
Partidul National Liberal	PNL	7	1800	1800
Partidul European	PEM	6	668	668
Partidul Comunistilor din Republica Moldova	PCRM	5	1000	995
Parlament, presedintele parlamentului	PARL	5	0	0
Partidul Legii si dreptatii	PLD	3	607	607
Partidul Conservator	PC	3	417	417
Diplomati, oficialitati straine, alti subiecti externi	DIP	3	58	50
Petru Bodarev	PB	2	353	353
Mass Media	MED	2	52	46
Justitie, Curtea Constitutionala, judecatori, avocati	JUD	2	5	5
Politia/armata, securitatea, garda financiara, politia economica	PA	1	0	0

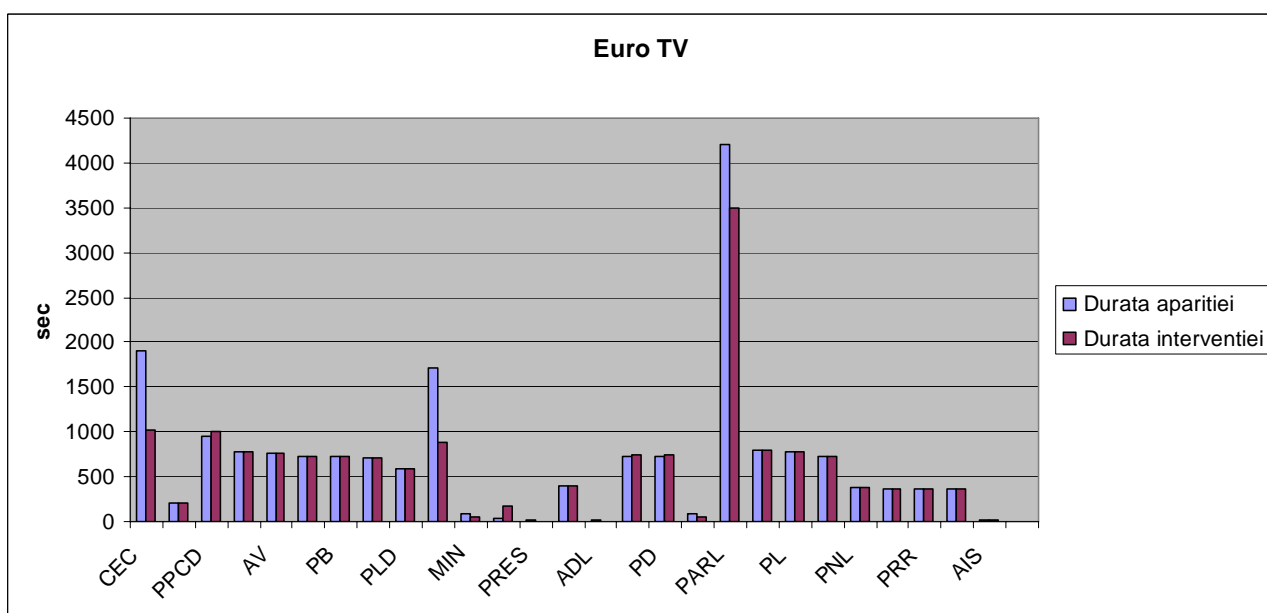
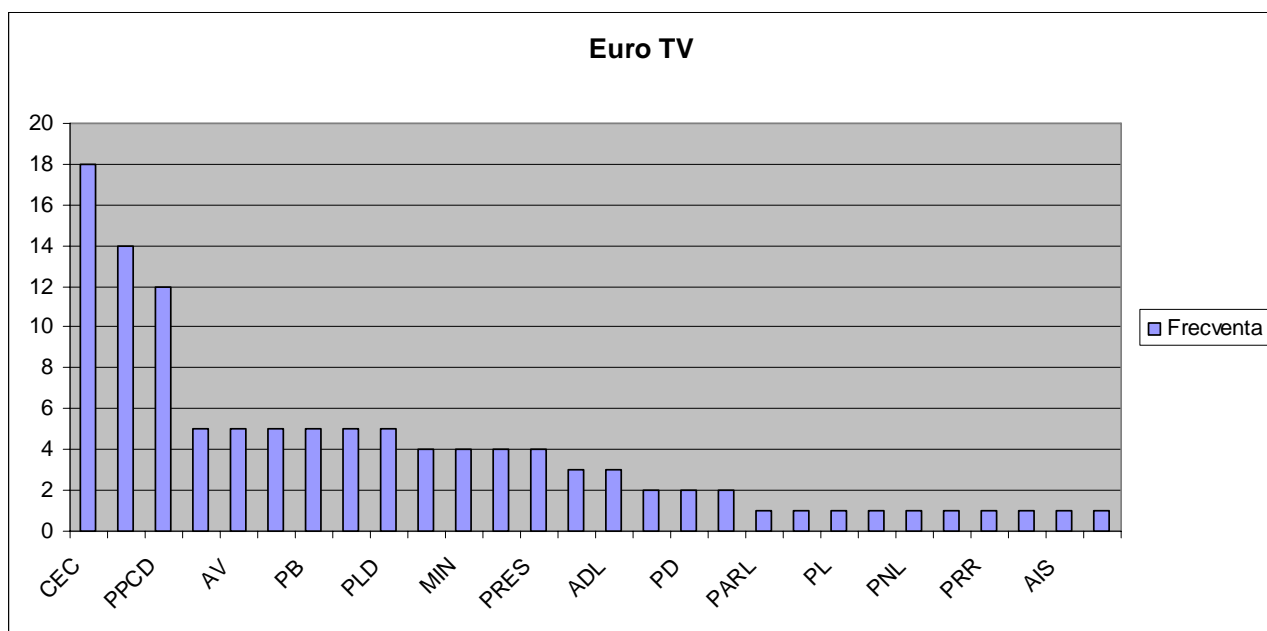
NIT a evitat în continuare să se informeze de la partidele politice, folosind de cele mai multe ori ca surse ale știrilor cu implicații electorale Președinția, cetățenii, diverse instituții de stat, CEC. După durata aparițiilor pe ecran președintele se află pe locul trei, devansat de reprezentanții CEC (luați toți împreună) și miniștri (luați toți împreună).

Sursa informației	cod	Frecvența	Durata aparitiei, sec	Durata interventiei, sec
Presedintele, presedintia	PRES	16	1003	535
Cetateni	CET	9	340	340
Alte institutii de stat	AIS	8	217	197
Comisia Electorala Centrala si locala	CEC	7	2010	1978
Ministri	MIN	7	1556	1430
Societatea civila - ONG-uri	SOC	5	0	0
Administratia publica locala	APL	3	53	53
Expertii(straini si locali)	EXP	3	0	0
Consiliul Coordonator al Audiovizualului	CCA	2	0	0
Politia/armata, securitatea, garda financiara, politia economica	PA	2	0	0
Parlament, presedintele parlamentului	PARL	1	20	20
Primul Ministru, oficialitati guvernamentale	GUV	1	0	0
Mass Media	MED	1	0	0

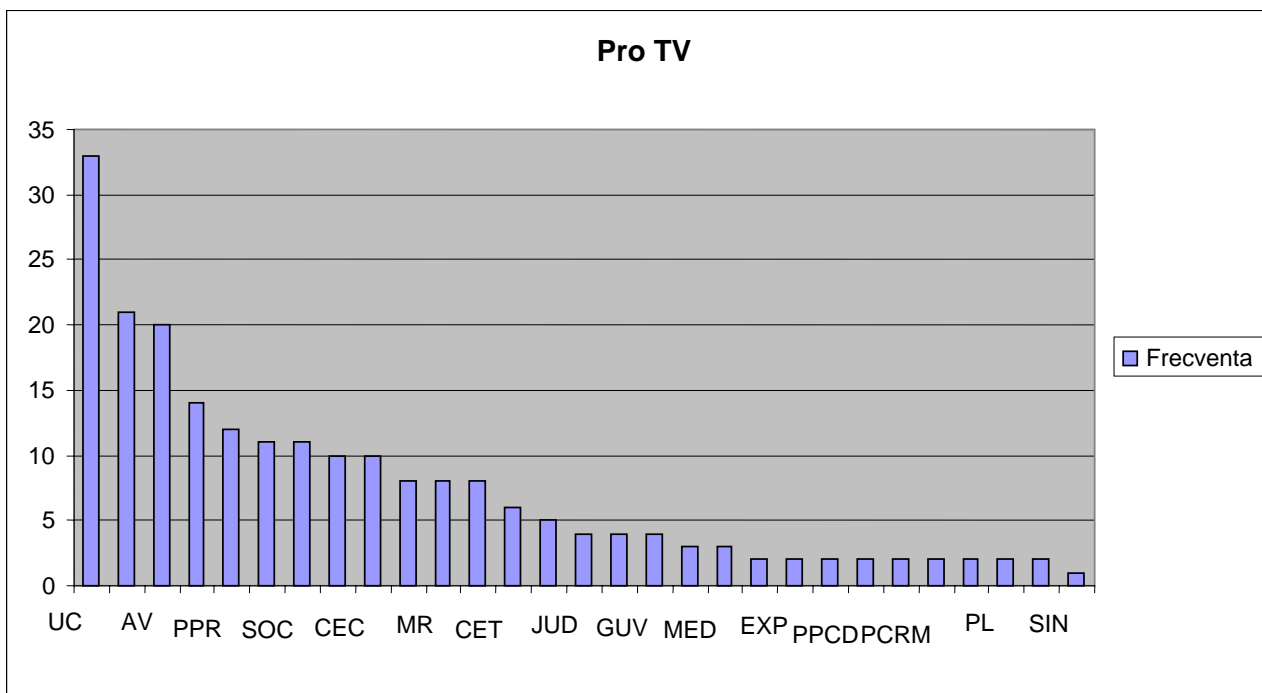
Ca și în perioada precedentă, *Euro TV* a utilizat de cele mai multe ori ca sursă de știri cu implicații electorale CEC. De cele mai multe apariții pe ecran au beneficiat reprezentanții CEC și PPCD.

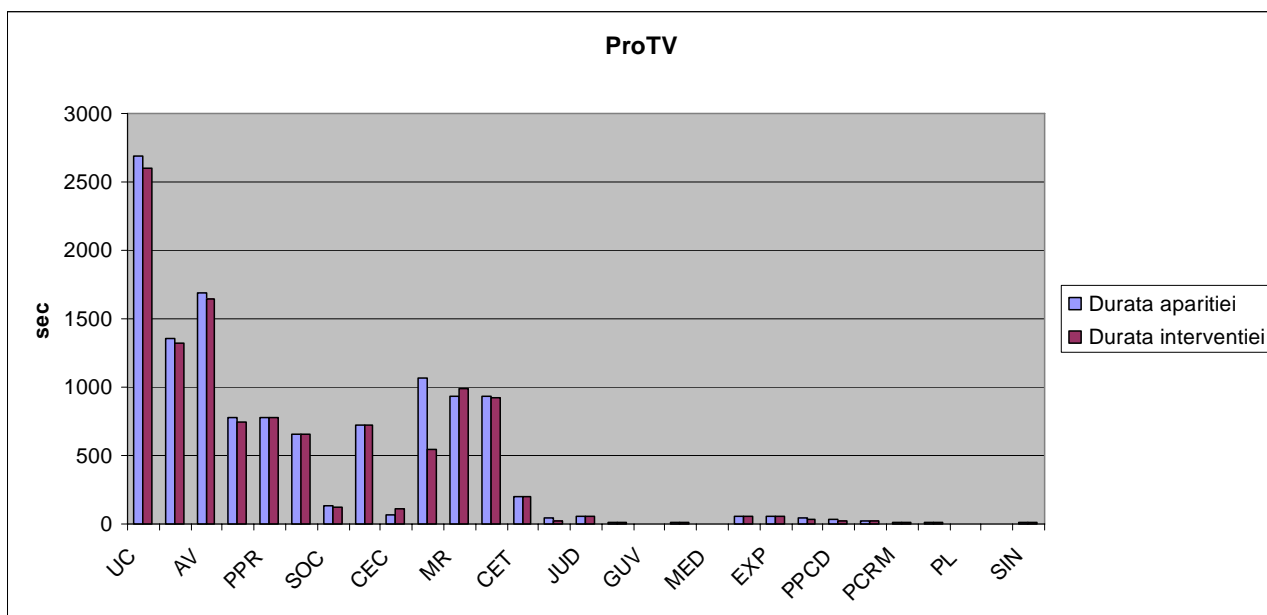
Sursa informației	cod	Frecventa	Durata aparitiei, sec	Durata interventiei, sec
Comisia Electorala Centrala si locala	CEC	18	1906	1020
Societatea civila - ONG-uri	SOC	14	215	215
Partidul Popular Crestin Democrat	PPCD	12	955	1000
Uniuna Centrista din Moldova	UC	5	786	786
Partidul Ecologist "Alianta Verde" din Moldova	AV	5	760	760
Partidul Dreptatii Sociale	PDS	5	726	726
Petru Bodarev	PB	5	722	731
Mihai Roscovan	MR	5	711	711
Partidul Legii si dreptatii	PLD	5	590	590
Consiliul Coordonator al Audiovizualului	CCA	4	1717	878
Ministri	MIN	4	79	46
Cetateni	CET	4	28	181
Presedintele, presedintia	PRES	4	25	0
Partidul Social Liberal	PSL	3	400	400

Administratia publica locala	APL	3	20	8
Partidul "Alianta "Moldova Noastra""	AMN	2	720	740
Partidul Democrat din Moldova	PD	2	720	740
Partidul Comunistilor din Republica Moldova	PCRM	2	78	52
Parlament, presedintele parlamentului	PARL	1	4200	3500
Partidul Conservator	PC	1	790	790
Partidul Liberal	PL	1	785	785
Partidul Umanist	PUM	1	720	720
Partidul National Liberal	PNL	1	380	380
Partidul Social-Democrat din Moldova	PSD	1	370	370
PRR	PRR	1	370	370
Partidul European	PEM	1	360	360
Alte institutii de stat	AIS	1	15	15
Politia/armata, securitatea, garda financiara, politia economica	PA	1	0	0

PRO TV s-a informat cel mai frecvent de la partidele politice implicate în campania electorală - PPCD, PPR, AMN, PDS, PCRM ș.a. De aparițiile mai îndelungate pe ecranul acestui post au beneficiat reprezentanții partidelor, care au participat la dezbateri.

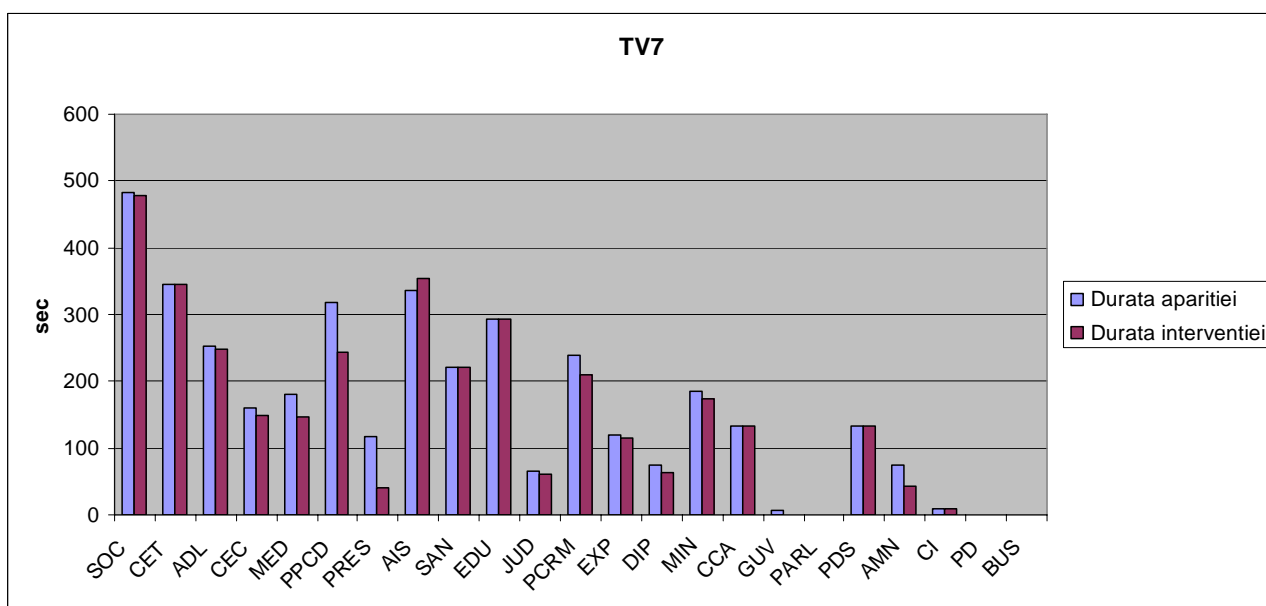
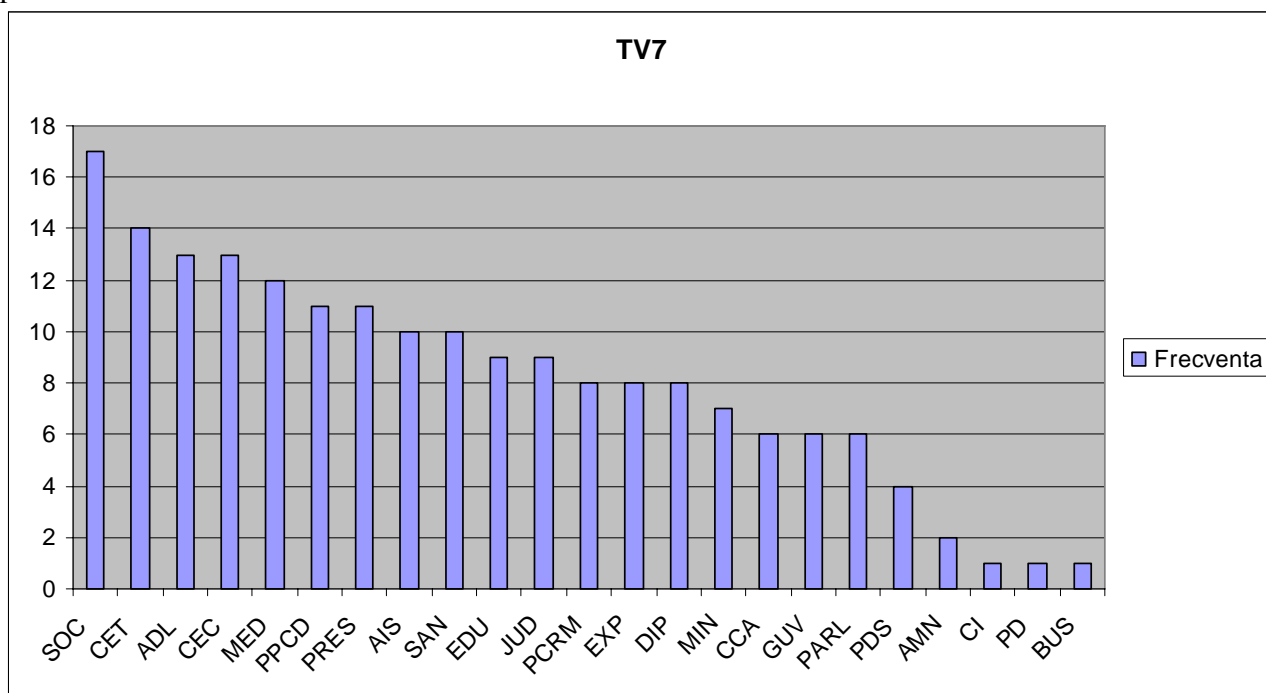

Sursa informației	cod	Frecventa	Durata aparitiei, sec	Durata interventiei, sec
Uniuna Centrista din Moldova	UC	33	2685	2602
Partidul Democrat din Moldova	PD	21	1358	1322
Partidul Ecologist "Alianta Verde" din Moldova	AV	20	1686	1639
Petru Bodarev	PB	14	783	740
Partidul Popular Republican din Moldova	PPR	12	780	780
Partidul Social-Democrat din Moldova	PSD	11	660	660
Societatea civila - ONG-uri	SOC	11	134	127
Candidat Independent	CI	10	720	720
Comisia Electorala Centrala si locala	CEC	10	67	112
Partidul National Liberal	PNL	8	1070	540
Mihai Roscovan	MR	8	930	990
Partidul Legii si dreptatii	PLD	8	930	925
Cetateni	CET	6	198	198
Ministri	MIN	5	50	27
Justitie, Curtea Constitutionala, judecatori, avocati	JUD	4	55	51
Parlament, presedintele parlamentului	PARL	4	9	9
Primul Ministru, oficialitati guvernamentale	GUV	4	0	0
Administratia publica locala	APL	3	11	11
Mass Media	MED	3	0	0
Alte institutii de stat	AIS	2	52	52
Expertii(straini si locali)	EXP	2	51	51
Partidul "Alianta "Moldova Noastra""	AMN	2	44	36
Partidul Popular Crestin Democrat	PPCD	2	36	27
Partidul Social Liberal	PSL	2	18	18
Partidul Comunistilor din Republica Moldova	PCRM	2	15	15
Business, agenti economici, oameni de afaceri, patronat	BUS	2	13	13
Partidul Liberal	PL	2	0	0
Politia/armata, securitatea, garda financiara, politia economica	PA	2	0	0
Sindicate	SIN	1	16	16

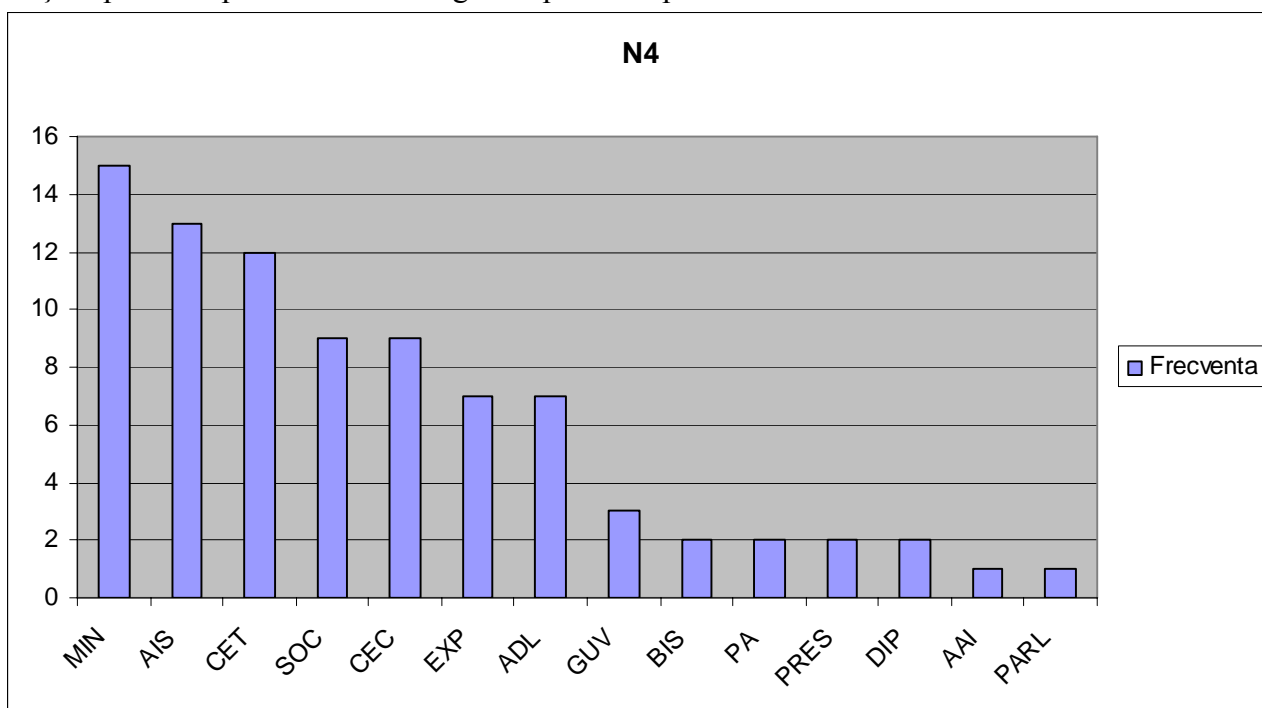
TV7 a folosit diverse surse în știrile cu implicații electorale, inclusiv partidele politice. Și aparițiile pe ecran demonstrează tendința acestui post de a reflecta campania electorală de pe poziția pluralismului.

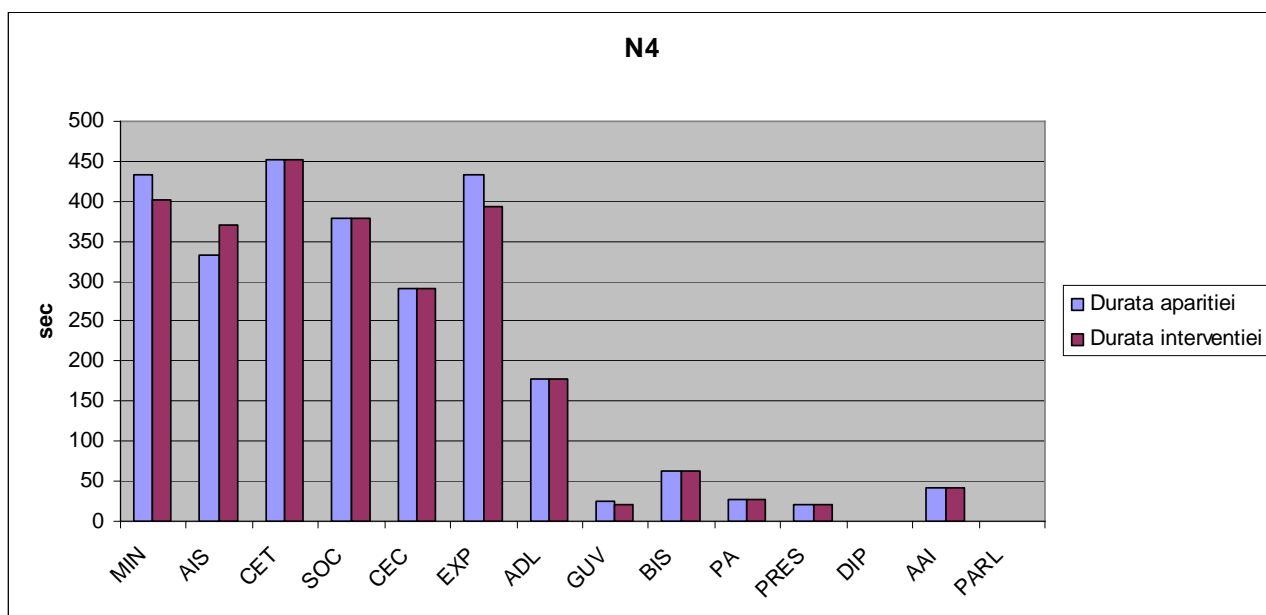

Sursa informației	cod	Frecvența	Durata aparitiei, sec	Durata interventiei, sec
Societatea civila - ONG-uri	SOC	17	482	479
Cetateni	CET	14	346	346
Administratia publica locala	APL	13	253	247
Comisia Electorala Centrala si locala	CEC	13	160	149
Mass Media	MED	12	180	146

Partidul Popular Crestin Democrat	PPCD	11	318	244
Presedintele, presedintia	PRES	11	118	41
Alte institutii de stat	AIS	10	336	354
Institutii medicale	SAN	10	221	221
Institutii educativ-stiintifice	EDU	9	294	294
Justitie, Curtea Constitutionala, judecatori, avocati	JUD	9	66	62
Partidul Comunistilor din Republica Moldova	PCRM	8	238	209
Expertii(straini si locali)	EXP	8	120	114
Diplomati, oficialitati straine, alti subiecti externi	DIP	8	74	63
Ministri	MIN	7	184	174
Consiliul Coordonator al Audiovizualului	CCA	6	134	134
Primul Ministru, oficialitati guvernamentale	GUV	6	6	0
Parlament, presedintele parlamentului	PARL	6	0	0
Partidul Dreptatii Sociale	PDS	4	134	134
Partidul "Alianta "Moldova Noastra""	AMN	2	74	42
Candidat Independent	CI	1	10	8
Partidul Democrat din Moldova	PD	1	0	0
Business, agenti economici, oameni de afaceri, patronat	BUS	1	0	0

Ca și în perioada precedentă, *N4* a ignorat partidele politice.

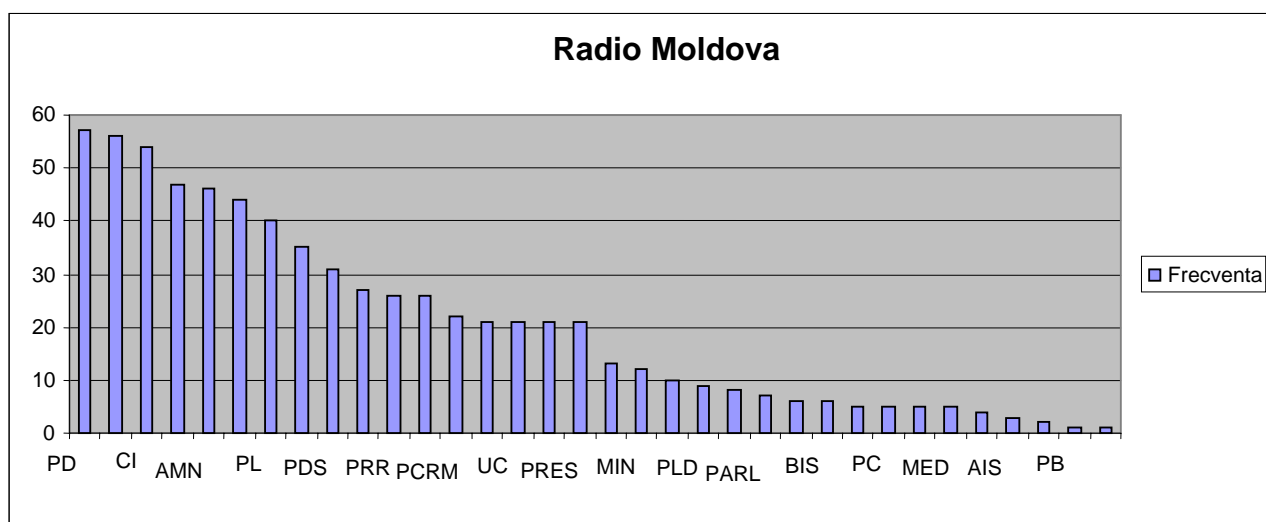

Sursa informației	cod	Frecvența	Durata aparitiei, sec	Durata interventiei, sec
Ministri	MIN	15	434	401
Alte institutii de stat	AIS	13	332	371
Cetateni	CET	12	451	451
Societatea civila - ONG-uri	SOC	9	378	378
Comisia Electorala Centrala	CEC	9	291	291
Expertii(straini si locali)	EXP	7	433	393
Administratia publica locala	APL	7	178	178
Primul Ministru, oficialitati guvernamentale	GUV	3	26	21
Biserica	BIS	2	62	62
Politia/armata, securitatea, garda financiara, politia economica	PA	2	28	28
Presedintele, presedintia	PRES	2	20	20
Diplomati, oficialitati straine, alti subiecti externi	DIP	2	0	0
Alti agenti interni	AAI	1	42	42
Parlament, presedintele parlamentului	PARL	1	0	0

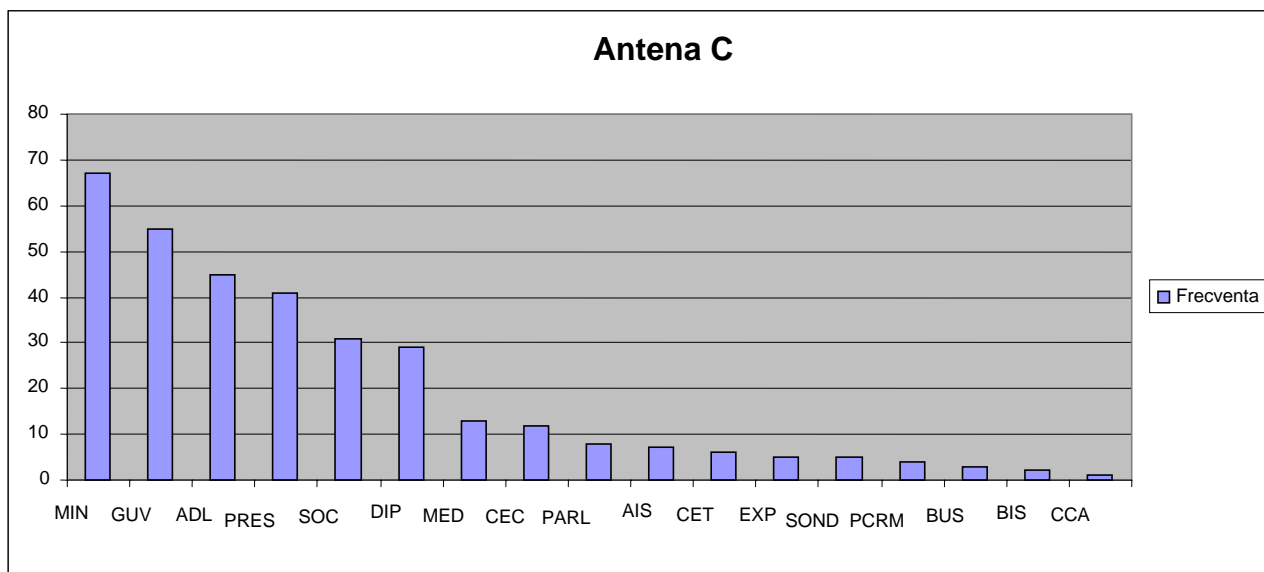
4.1.3 Frecvența surselor la posturile radio. Intervențiile directe.

Referințele mai dese la partidele politice la Radio Moldova se datorează dezbaterilor electorale. Sursele preponderente ale știrilor cu implicații electorale rămân în continuare CEC, autoritățile guvernamentale, societatea civilă.

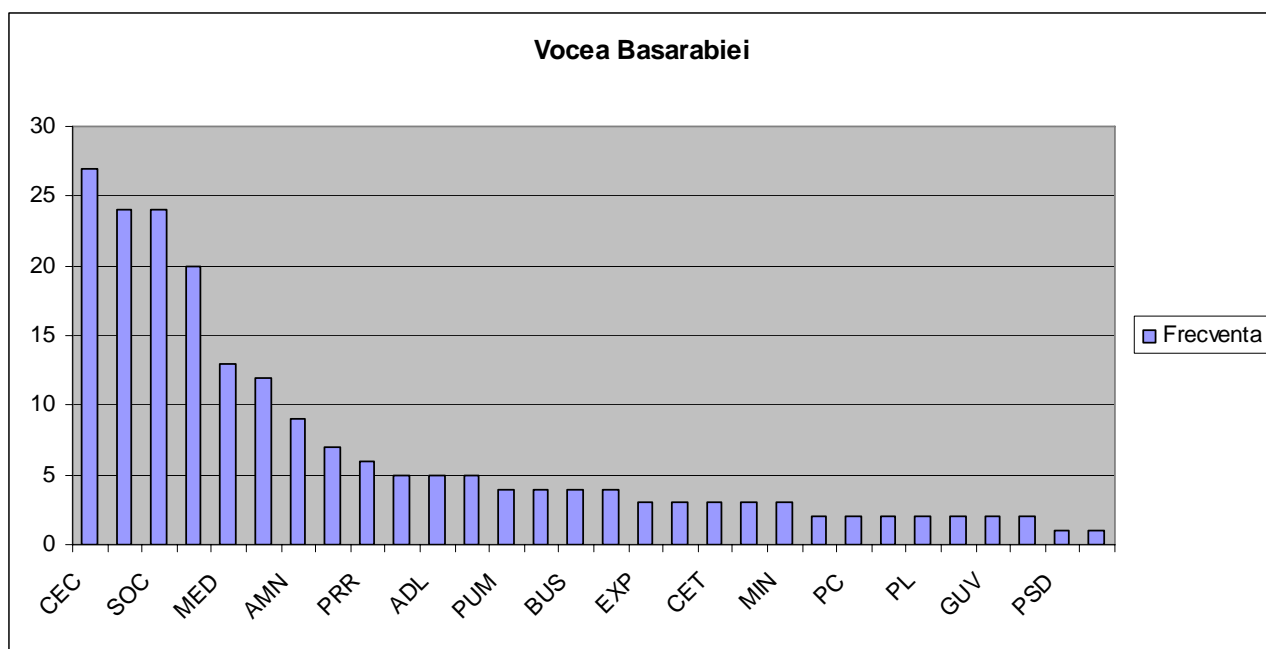
Sursa informației	cod	Frecventa	Durata interventiei sec
Partidul Democrat din Moldova	PD	57	5494
Partidul Social Liberal	PSL	56	5392
Candidat Independent	CI	54	5331
Partidul Social-Democrat din Moldova	PSD	47	4495
Partidul "Alianta "Moldova Noastra""	AMN	46	4264
Partidul Popular Crestin Democrat	PPCD	44	4585
Partidul Liberal	PL	40	4165
Partidul Popular Republican din Moldova	PPR	35	3590
Partidul Dreptatii Sociale	PDS	31	3285
Societatea civila - ONG-uri	SOC	27	604
PRR	PRR	26	2275
Comisia Electorala Centrala si locala	CEC	26	2244
Partidul Comunistilor din Republica Moldova	PCRM	22	1733
Partidul Umanist	PUM	21	1826
Uniuna Centrista din Moldova	UC	21	1770
Primul Ministru, oficialitati guvernamentale	GUV	21	496
Presedintele, presedintia	PRES	21	65
Cetateni	CET	13	865
Ministri	MIN	12	54
Partidul European	PEM	10	815
Partidul Legii si dreptatii	PLD	9	740
Partidul National Liberal	PNL	8	820
Parlament, presedintele parlamentului	PARL	7	120
Administratia publica locala	APL	6	150
Biserica	BIS	6	0
Expertii(straini si locali)	EXP	5	1330
Partidul Conservator	PC	5	400
Consiliul Coordonator al Audiovizualului	CCA	5	149
Mass Media	MED	5	62
Diplomati, oficialitati straine, alti subiecti externi	DIP	4	75
Alte institutii de stat	AIS	3	970
Politia/armata, securitatea, garda financiara, politia economica	PA	2	0
Petru Bodarev	PB	1	60

Majoritatea știrilor cu caracter electoral difuzate de *Antena C* au avut ca sursă Guvernul, APL, președinția. Ca și în perioada precedentă, de intervenții directe s-au bucurat doar reprezentanții PCRM.

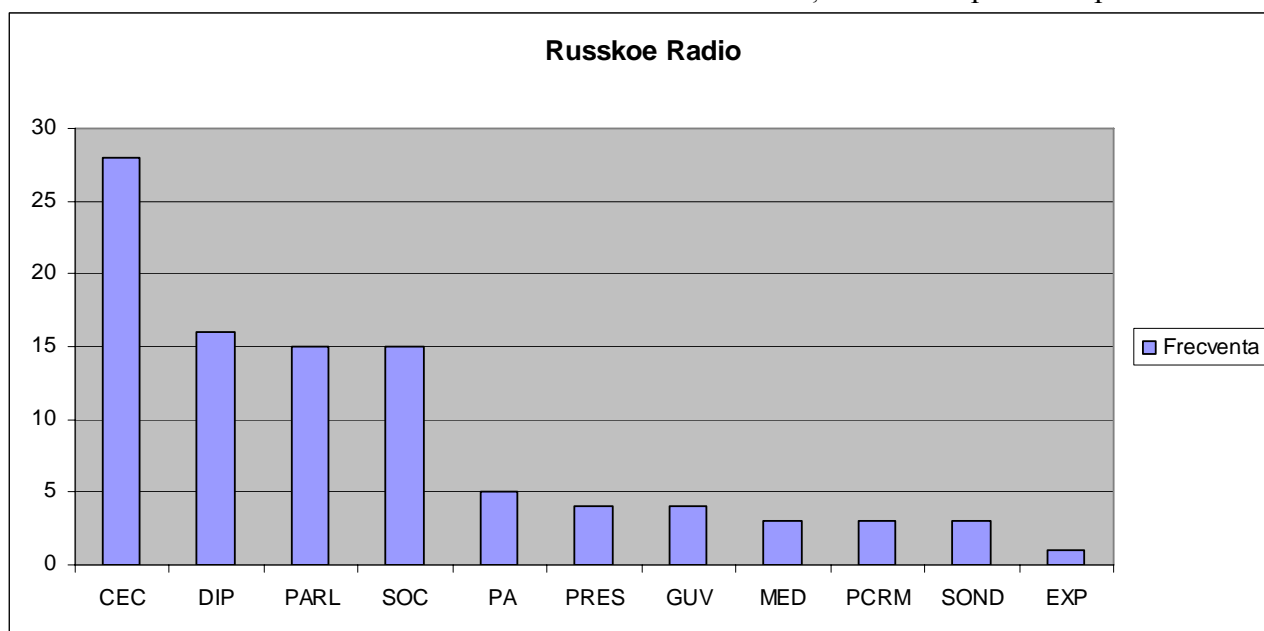
Sursa informației	cod	Frecvența	Durata intervenției, sec
Ministri	MIN	67	422
Primul Ministru, oficialitățile guvernamentale	GUV	55	0
Administrația publică locală	ADL	45	730
Președintele, președinția	PRES	41	360
Societatea civilă - ONG-uri	SOC	31	770
Diplomați, oficialități străine, alți subiecți externi	DIP	29	440
Mass Media	MED	13	0
Comisia Electorală Centrală	CEC	12	165
Parlament, președintele parlamentului	PARL	8	0
Alte instituții de stat	AIS	7	0
Cetățeni	CET	6	0
Experti (străini și locali)	EXP	5	1435
Partidul Comunistilor din Republica Moldova	PCRM	4	0
Business, agenți economici, oameni de afaceri, patronat	BUS	3	0
Biserica	BIS	2	0
Consiliul Coordonator al Audiovizualului	CCA	1	0

Ca și în perioada precedentă, *Vocea Basarabiei* rămâne postul de radio cu cea mai ridicată frecvență a mediatizării partidelor politice în buletinele de știri. De remarcă, de asemenea, dezbaterile mai puțin formalizate decât la alte posturi. PCRM refuză ofertele de mediatizare ale *Vocii Basarabiei*.

Sursa informației	cod	Frecvența	Durata intervenției, sec
Comisia Electorala Centrala si locala	CEC	27	456
Partidul Social Liberal	PSL	24	10023
Societatea civila - ONG-uri	SOC	24	2170
Partidul Dreptatii Sociale	PDS	20	2961
Mass Media	MED	13	1863
Partidul Popular Republican din Moldova	PPR	12	2573
Partidul "Alianta "Moldova Noastra""	AMN	9	3119
Parlament, presedintele parlamentului	PARL	7	0
PPR	PPR	6	718
Candidat Independent	CI	5	1870
Administratia publica locala	APL	5	35
Partidul Comunistilor din Republica Moldova	PCRM	5	0
Partidul Umanist	PUM	4	3855
Consiliul Coordonator al Audiovizualului	CCA	4	23
Business, agenti economici, oameni de afaceri, patronat	BUS	4	0
Politia/armata, securitatea, garda financiara, politia economica	PA	4	0
Expertii(straini si locali)	EXP	3	1217
Partidul Democrat din Moldova	PD	3	780
Cetateni	CET	3	188
Partidul Popular Crestin Democrat	PPCD	3	0
Ministri	MIN	3	0
Partidul National Liberal	PNL	2	1974
Partidul Conservator	PC	2	1841
Mihai Roscovan	MR	2	976
Partidul Liberal	PL	2	890
Partidul Ecologist "Alianta Verde" din Moldova	AV	2	741
Primul Ministru, oficialitatile guvernamentale	GUV	2	0
Presedintele, presedintia	PRES	2	0
Partidul Social-Democrat din Moldova	PSD	1	849
Justitie, Curtea Constitutionala, judecatori, avocati	JUD	1	0

Ca și în perioada precedentă, puținele știri cu implicații electorale transmise de *Russkoe Radio* au avut ca sursă CEC. Nici una din ele nu a beneficiat de intervenții directe la postul respectiv.

Sursa informației	cod	Frecvența	Durata intervenției, sec
Comisia Electorală Centrală și locală	CEC	28	0
Diplomați, oficialități străine, alți subiecți externi	DIP	16	0
Parlament, președintele parlamentului	PARL	15	0
Societatea civilă - ONG-uri	SOC	15	0
Politia/armata, securitatea, garda financiară, poliția economică	PA	5	0
Președintele, președinția	PRES	4	0
Primul Ministru, oficialități guvernamentale	GUV	4	0
Mass Media	MED	3	0
Partidul Comunistilor din Republica Moldova	PCRM	3	0
Sondaj	SOND	3	0
Experti (străini și locali)	EXP	1	0

4.2 Presa scrisă

În perioada 17-27 mai 2007, ziarul „*Moldova Suverană*” și „*Nezavisimaia Moldova*” au continuat să favorizeze indirect Partidul Comuniștilor din Republica Moldova. Publicațiile ex-guvernamentale continuă să mediatizeze pe larg acțiunile cu tentă electorală ale administrației publice centrale și locale, publicând știri despre majorarea salariilor bugetarilor, dezvoltarea agriculturii prin intermediul alocațiilor guvernamentale etc. „*Moldova Suverană*” a publicat articole defavorizante la adresa lui Dumitru Braghiș și Vitalia Pavlicenco, candidați la funcția de primar general de Chișinău. Lui Braghiș i se impută că a participat, alături de capi ai lumii interlope, la primul congres al organizației „Patria-Rodina”, iar Pavlicenco este criticată pentru că a propus proiectul „Uniunea Interstatală România – Republica Moldova”.

În afară de articole favorizante puterii, „*Nezavisimaia Moldova*” a publicat două interviuri cu candidatul independent la funcția de primar de Chișinău, Petru Bodarev, fără a specifica dacă acestea sunt plătite din „fondul electoral al candidatului”.

Ca și în perioada precedentă, „*Komsomolskaia Pravda*” publică rar știri cu tentă electorală, continuând să favorizeze direct sau indirect partidul de guvernământ și pe candidatul PCRM la funcția de primar general al capitalei Veaceslav Iordan. În ediția din 24 martie 2007, la rubrica „Electorala 2007”, ziarul publică răspunsurile lui V. Iordan la întrebările chișinăuienilor.

„*Săptămîna*” a redus numărul de articolele cu tentă negativă la adresa partidului de guvernământ, prezentând în continuare în context pozitiv Alianța „Moldova Noastră”, pe președintele partidului Serafim Urechean și pe candidatul AMN la funcția de primar general de Chișinău.

Cotidianul „*Flux*” a mediatizat favorabil acțiunile Partidul Popular Creștin Democrat, în special pe candidatul PPCD la funcția de primar general de Chișinău Alexandru Corduneanu (caracterizat ca „un om cult, instruit și inteligent”), defavorizând frecvent Partidul Comuniștilor și alți candidați. Liderul PPCD, Iurie Roșca, apare tot mai des în paginile ziarului în articolele cu tentă electorală. De asemenea, ziarul respectiv a continuat să publice interviuri cu candidații PPCD la funcția de consilieri municipali și cu candidații PPCD la funcțiile de primari din provincie.

Ziarele independente „*Jurnal de Chișinău*” și „*Timpul de dimineață*” au defavorizat cel mai des, direct sau indirect, Partidul Comuniștilor. În continuare, publicațiile acordă tot mai mult spațiu articolelor de educație electorală. Spre deosebire de perioada precedentă, când nu a acordat preferință vreunui candidat, „*Jurnal de Chișinău*” l-a prezentat în lumină pozitivă pe candidatul PDM la funcția de primar general de Chișinău, Vladimir Filat. „*Jurnal de Chișinău*” a publicat articole despre donațiile făcute de Vladimir Filat pentru operarea unei tinere jurnaliste. „*Timpul de dimineață*” a favorizat indirect, în egală măsură, mai multe partide de orientare democrată.

„*Moldavskie vedomosti*” a defavorizat Partidul Comuniștilor și, mai puțin, Partidul Popular Creștin Democrat. Au fost prezentați tot mai des în context negativ candidați comuniști la funcțiile de primari ai orașelor provinciale. Publicația respectivă a publicat cu o frecvență tot mai mare articolele pozitive la adresa candidaților PPR.

Ziarele locale fondate de consiliile raionale și finanțate din banii publici au favorizat, direct sau indirect, autoritățile raionale, care, de regulă, sunt reprezentate de Partidul Comuniștilor. În comparație cu perioada precedentă, „*Vesti Gagauzii*” publică tot mai des articole cu tentă electorală, prezentând în lumină pozitivă câțiva candidați la funcția de primar de Comrat. Pe de altă parte, publicațiile locale ale consiliilor locale evită să prezinte în lumină negativă alți candidați electorali. Excepția o face „*Golos Bălți*”, care nu numai că favorizează candidatul comunist, dar publică și articole defavorizante unor partide de opoziție.

Ziarele independente locale „*Observatorul de Nord*” (Soroca), „*Unghiul*” (Ungheni) și „*SP*” (Bălți) prezintă tot mai rar în lumină negativă Partidul Comuniștilor, plasând în schimb un volum tot mai mare de publicitate electorală. În unele ediții articolele electorale de autor pot fi numărate pe degete sau lipsesc cu desăvârșire.

Publicitatea electorală în paginile ziarelor monitorizate

Potrivit Regulamentului CEC privind reflectarea în mijloacele de informare în masă din Republica Moldova a campaniei electorale la alegerile locale generale din 3 iunie 2007, „*fiecare material al concurenților electorali publicat în presa scrisă va fi plasat la rubrica „Electorala 2007” și va fi însoțit de o notă „achitat din fondul electoral” al concurentului respectiv*”.

În general, „*Timpul de dimineață*” și „*SP*” respectă prevederile din Regulamentul CEC. În perioada 17-27 mai 2007, „*Timpul de dimineață*” a publicat un interviu cu un candidat independent la funcția de consilier municipal fără a specifica că articolul este achitat din fondul electoral al candidatului. În ultima perioadă, și ziarul „*Golos Bălți*” se conformează Regulamentului CEC.

„*Jurnal de Chișinău*” și „*Komsomolskaya Pravda*” publică articolele publicitare ale actorilor electorali la rubrica „Electorală 2007”, însă nu specifică de fiecare dată că materialele sunt achitate din fondul electoral al candidatului. Ziarele locale „*Unghiul*”, „*Observatorul de Nord*”, „*Căușenii*” și „*Realitatea*” marchează, de obicei, articolele electorale numai cu semnul **P** (Publicitate) sau **PE** (Publicitate Electorală).

De regulă, „*Moldavskie Vedomosti*” publică materialele electorale fără a specifica dacă este vorba de publicitate electorală. În ultima perioadă, ziarul se conformează parțial Regulamentului CEC la capitolul respectiv.

Materialele electorale din „*Săptămîna*” sunt plasate la rubrica „Ca să nu mergi pe drum cu privirea în pământ” sau „Un primar ca o floare”.

În ziarele „*Moldova Suverană*”, „*Nezavisimaia Moldova*” și „*Farul Nistrean*” publicitatea electorală practic lipsește. Articolele electorale care sunt înserate în paginile acestor ziare, de regulă, nu sunt plasate la rubrica „Electorală 2007” și nu sunt însoțite de nota „achitat din fondul electoral” al concurentului.

---

¹ Rapoartele vor fi traduse în limbile engleză și rusă și vor putea fi găsite pe pagina de internet dedicată alegerilor locale generale www.alegeri.md/2007, realizată în cadrul Coaliției 2007 de ADEPT, precum și pe site-urile API (www.api.md) și CIJ (www.ijc.md).